

Izvještaj o radu Povijesnog društva Križevci u 2019. godini

Dana 21. ožujka 2019. godine Povijesno društvo Križevci u suradnji s križevačkom udrugom P.O.I.N.T. [Promicanje obrazovanja, informiranja, novinarstva i tehnologija] održalo je javno predavanje pod naslovom »Razotkrivanje prapovijesnih tajni: interdisciplinarni pristup u bioarheologiji«. Predavanje su održali dr. sc. Ivor Janković i dr. sc. Mario Novak iz Instituta za antropologiju u Zagrebu. Predavači su istaknuli da usprkos otkrićima i spoznajama koje arheologija pruža o razdoblju prapovijesti, taj period i dalje obilježavaju brojne tajne. No, recentna bioarheološka istraživanja koja kombiniraju metode i tehnike različitih znanstvenih disciplina, pomalo razotkrivaju dosad nepoznate detalje o životu prapovijesnih populacija s područja Hrvatske i šire. Tijekom predavanja predstavljeni su rezultati najnovijih istraživanja provedenih u sklopu znanstvenog projekta Hrvatske zaklade za znanost. Posebna pozornost posvećena je bioarheološkoj analizi ljudskih kosturnih ostataka iz nekoliko hrvatskih prapovijesnih nalazišta koja nam otkrivaju podatke o biološkim obilježjima tih populacija, kao što su prosječna doživljena starost, smrtnost te pojava zaraznih bolesti i namjernog nasilja. Uz informacije koje su dobivene klasičnim bioarheološkim analizama, predstavljeni su i rezultati proizašli iz najsuvremenijih multidisciplinarnih istraživanja, kao što su analize stabilnih izotopa i analiza drevne DNK-a, koje omogućavaju detaljnu rekonstrukciju prehrane, populacijske strukture i drevnih migracija te načina i pravaca širenja zaraznih bolesti tijekom daleke prošlosti. Moderator predavanja bio je predsjednik Povijesnog društva Križevci dr. sc. Ivan Peklić. Na predavanju je bilo prisutno šezdesetak građanki i građana.

Godišnja skupština Povijesnog društva Križevci održana je 21. svibnja 2019. godine. Istoga dana održana je i promocija *Crisa*. Časopis su predstavili dr. sc. Mira Kolar-Dimirićević, dr. sc. Davor Balić i dr. sc. Tatjana Tkalčec, glavna urednica *Crisa*.

U suradnju sa Zavodom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Križevcima, Povijesno društvo Križevci organiziralo je 23. listopada 2019. godine znanstveni skup pod naslovom *Znameniti Križevčani 19. stoljeća*. Izlagачi i naslovi izlaganja bili su:

1. akademik Ferdo Bašić, »Hrvatski prirodoslovac, mineralog i petrolog Mijo Kišpatić«;
2. prof. dr. sc. Mira Kolar-Dimitrijević i Elizabeta Wagner, »Pripadnost članova obitelji Jiroušek križevačko-koprivničkom kulturnom krugu od 1870. do sredine 20. stoljeća«;
3. dr. sc. Božena Glavan, »Doprinos dr. Karla Horvata hrvatskoj historiografiji ranog novog vijeka (16.–18. st.)«;
4. doc. dr. sc. Mladen Tomorad, »Fran Srećko Gundrum Oriovčanin i njegov doprinos za egiptološka istraživanja u Hrvatskoj«;
5. dr. sc. Danijel Vojak, »Doprinos dr. Frana S. Gundruma u rješavanju zdravstvene problematike kod romskog nomadskog stanovništva«;
6. Mark Gjokaj, »Akademik Franjo Marković politički djelatnik i zastupnik Križevaca«;
7. dr. sc. Željko Karaula, »Nikola Zdenčaj (1775.–1854.) – prilog biografiji«;
8. mr. sc. Jelena Borošak-Marijanović, »Franjo Žigrović Pretočki«;
9. dr. sc. Ivan Peklić, »Dragutin Grdenić«;
10. prof. dr. emeritus Mijo Korade, »Križevački isusovci Martin Sabolović i Franjo Ksaver«;
11. dr. sc. Dejan Pernjak, »Nepoznati križevački pavlini nakon ukinuća reda«;
12. Ozren Blagec, »Gustav August Vlastimil Vichodil – Čeh na 'privremenom' radu u Križevcima«;
13. dr. sc. Đuro Škvorc, »Prilog za životopis učitelja i pedagoga Ljudevita Modeca«;
14. Vlatko Smiljanić, »Značaj Ljudevita Modeca (1844.–1897.) u povijesti hrvatske pedagogije«;
15. izv. prof. dr. sc. Davor Balić, »Spoznaje i prosudbe Miroslava Krležo o Franji Markoviću«;
16. dr. sc. Tomislav Bogdanović, »Križevački učitelj, pedagog i pisac Kvirin Vidačić«.

Skup je otvorio akademik Franjo Tomić, a moderirao dr. sc. Ivan Peklić. Na skupu je prisustvovao i predstavnik Grada Križevaca: Sandro Novosel, pročelnik Upravnog odjela za odgoj, obrazovanje, kulturu, sport, socijalnu skrb, nacionalne manjine i turizam. Izlaganja su popratili lokalni internetski portali, kao i Radio Križevci te Varaždinska televizija.

Naposlijetku, Povijesno društvo Križevci i Zavod za znanstvenoistraživački rad HAZU Koprivničko-križevačke županije u Križevcima organizirali su 5. prosinca 2019. godine javno predavanje koje je pod naslovom »Arheološko nalazište Osijek Vojakovački - Mihalj u svome srednjovjekovnome okružju« održala dr. sc. Tatjana Tkalčec iz Instituta za arheologiju (Zagreb). Predavanje je otvorio akademik Franjo Tomić, a moderator je bio dr. sc. Ivan Peklić.

Predsjednik Povijesnog društva Križevci
dr. sc. Ivan Peklić